

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an

la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechin 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentzii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de Casație și Justiție, secția II*: Ion Ilie Ruxandra cu Florea Florea Stan Stoian.

Curtea de apel din București, secțiunea IV: B. M. Brinder cu Judecătorul-sindic al falimentului S. Nacht.

Trivunulul Râmnicu-Sărat: Societatea anonimă „Economia” cu Firma Leonida & C-nie.

Judecătoria ocolului Hurezani-de-Sus (Gorj): Gh. I. cu I. L.

JURISPRUDENȚA STRAINA. — *Curtea de apel din Montpellier*. — Observațiune de S. R.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA II

Audiența dela 22 Aprilie 1913

Președinta d-lui I. Duca, președinte

Ion Ilie Ruxandra cu Florea Florea Stan Stoian

FURT. — TAINICE LUARI DE LUCRURI MOBILE ÎNTRE ANUMITE RUDE. — UNCHI ȘI NEPOT. — EXISTENȚA DELICTULUI. — PUNITATE. — ART. 307 COD. PENAL.

Dispozițiunile art. 307 cod. penal, după care tainicile luări de lucruri mișcătoare nu se pedepsesc când sunt făcute între anumite persoane, constituind o excepție dela dreptul comun, nu se pot aplica decât infracțiunilor comise în prejudiciul persoanelor limitativ arătate în acest articol.

Astfel un nepot de frate nu poate să invoace beneficiul impunității stabilit de art. 307 cod. penal, pentru a se sustrage dela pedeapsa fur-

tului comis de el în averea unchiului său, fiindcă nu este rudă în linie directă, ci în linie colaterală într'un grad care nu este prevăzut de acest text de lege.

No. 800. — Respins recursul făcut de Ion Ilie Ruxandra contra sentinței No. 151 din 1913, a tribunalului Dolj secția II și recursul făcut de Florea Florea Stan Stoian, contra sentinței aceluiaș tribunal No. 1993 din 1912.

S'au ascultat: d-l avocat Bădulescu, pentru recurentul prezent în dezvoltarea motivelor de casare și d-l procuror N. I. Zamfirescu, în concluziuni pentru respingere.

Curtea deliberând,

În privința recursului făcut de Ion Ilie Ruxandra. Asupra motivului I de casare:

«Exces de putere, violarea art. 307 cod. penal și greșită aplicare a art. 310 al. 3 cod. penal. Tribunalul care și însușește toate motivele, numai prin exces de putere, nemotivare, violarea art. 307 cod. penal și greșită interpretare a art. 310 al. 4 cod. penal, a putut să mă condamne, căci atât din instrucție cât și din hotărârea primei instanțe s'a dovedit că sunt nepot al reclamantului, adică fiu de frate și în consecință delictul de furt ce mi se impută nu putea fi considerat ca atare, de oarece legea prin art. 307 cod. penal arată că toate aceste fapte nu se pot socoti ca furturi ci sunt supuze numai la despăgubiri civile, așa că tribunalul numai prin exces de putere și violarea art. 307 cod. penal a putut să mă condamne făcând o greșită interpretare și aplicare a art. 310 al. 3 cod. penal».

Având în vedere sentința supusă recursului;

Văzând art. 307 din codul penal;

Considerând că, după acest articol, tainicile luări de lucruri mișcătoare urmate între soți, între ascen-

denți și descendenți, afini de aceeași linie, între frați și surori nu se pot socoti furturi, ci sunt supuse numai la despăgubiri civile;

Considerând că dispozițiunea acestui articol fiind o excepție la dreptul comun, nu se poate aplica de cât infracțiunilor comise în prejudiciul persoanelor limitativ indicate într'ânsul;

Că, prin urmare, un nepot de frate cum este recurentul, nu poate să invoace beneficiul impunităței stabilit de acest articol pentru a se sustrage de la pedeapsa furtului comis de el în averea unchiului său, fiindcă nu este rudă în linie directă, ci în linie colaterală și într'un grad care nu este prevăzut de art. 307 cod penal;

Că, așa fiind, motivul de casare este nefondat.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA IV

Audiența dela 9 Martie 1913

Președința d-lui M. Gr. Ciocârdia, președinte

B. M. Brinder cu Judecătorul-sindic al falimentului S. Nacht

AUTORITATEA LUCRULUI JUDECAT. — HOTĂRĂRI DEFINITIVE. — CURMAREA CONTESTAȚIUNEL. — ART. 1201 COD. CIVIL ȘI ART. 375 PR. CIVILĂ.

AUTORITATEA LUCRULUI JUDECAT. — EXECUȚIE PROVIZORIE. — APEL. — ART. 1201 COD CIVIL ȘI 375 PR. CIVILĂ.

SOCIETATE ÎN NUME COLECTIV. — FALIMENTUL UNUI ASOCIAT. — DACĂ ATRAGE DISOLVAREA DE DREPT A SOCIETĂȚEI. — ART. 193 COD. COM.

1° Pentru ca o hotărâre să aibă autoritate de lucru judecat, trebuie să fie o hotărâre care să curme definitiv contestațiunea și în ultimă instanță, sau, deși dată în prima instanță, să nu mai fie susceptibilă de a fi reformată pe căile ordinare de atac.

2° O hotărâre supusă apelului și apelată, nu poate să aibă autoritate de lucru judecat, chiar dacă i s'a acordat execuția provizorie de instanța de apel, întrucât această putere de execuție provizorie este cu totul deosebită de puterea lucrului judecat.

3° Dispozițiunile art. 193 cod. comercial, după care o societate în nume colectiv se disolvă prin falimentul unuia dintre asociați, au fost create numai în favoarea asociațiilor de bună credință,

astfel că dacă acești asociați, fie chiar numai unul singur de ar fi, întrucât legea nu distinge și nu aduce nici o restricțiune, ar socoti că este în interesul întreprinderii, pot să mențină și să continue societatea cu falitul, deoarece întreprinderea comercială a societății nu se exercită de falit ci de societate, și cine are dreptul de a exclude pe cel declarat în faliment și de a cere disolvarea societății, poate prea bine să renunțe la aceasta, astfel că falimentul unui asociat în nume colectiv nu poate produce de drept disolvarea societății.

No. 17. — B. N. Brinder a făcut apel în contra sentinței tribunalului Ilfov secția comercială, No. 262 din 1913, dată în proces ca judecătorul-sindic al falimentului S. Nacht pentru lichidarea societății în nume colectiv Brinder et Nacht.

S'au ascultat: d-nii avocați Negreanu și Arion din partea apelantului și d-l avocat Flethemacher din partea judecătorului-sindic.

Curtea,

Asupra apelului făcut de B. N. Brinder contra sentinței No. 262 din 1913 a tribunalului Ilfov, secția comercială, prin care s'a admis acțiunea intentată de d-l judecător-sindic al falimentului S. Nacht și s'a ordonat lichidarea societății în nume colectiv cu firma „Brinder & Nacht“;

Având în vedere concluziunile orale și scrise ale părților, sentința apelată și celelalte acte din care se constată în fapt următoarele:

La 30 Aprilie 1912 a intervenit între B. M. Brinder și Samuel Nacht, comerciant din București, contractul de societate în nume colectiv cu firma „Brinder et Nacht“, autentificat de trib. Ilfov secția de notariat la No. 7469 din 1912 pentru exploatarea pădurei Bogiștea-Boveni din județul Dolj, și pentru a face și alte exploatări sau industrii comerciale în legătură cu cumpărarea și exploatarea de păduri și lemnării, prevăzând că fiecare asociat are dreptul să gireze afacerile societății cu deplină putere și să contracteze pentru și în numele societății cu rezerva ca angajamentele de o valoare mai mare de 5000 lei și obligațiunile cambiale să fie contractate cu semnătura ambilor asociați. Societatea odată constituită începe să facă operațiuni prin intermediul giranților

săi, dintre cari S. Nacht contractează și face vânzări de 5000 lei în disprețul clauselor contractului de societate. S. Nach mai făcea pentru și în numele său personal comerț cu vată în care întreprindere îi mergea rău, încât ajunsese să fie amenințat de a nu putea face față obligațiunilor contractate. Din această cauză, cum și pentru că vedea singur cum lucrase ca girant al societății, se face nevăzut, fără să se mai poată ști pe unde se află. B. M. Brinder care angajase capitaluri însemnate în întreprinderile societății, pentru apărarea drepturilor sale periclitare prin procedările lui S. Nacht cu violarea unor anumite clauze ale contractului, cere și obține excluderea lui Nacht din societate prin sentința No. 1939 din 1912 a tribunalului Ilfov, secția comercială, cu execuțiunea provizorie acordată de Curtea de apel din București, secția I, prin decizia No. 66 din 13 Decembrie 1912. În acel timp se cere de un creditor personal al lui S. Nacht declararea acestuia în stare de faliment și la 14 Decembrie 1912 tribunalul admite această cerere și îl declară pe Nacht în stare de faliment. După îndeplinirea formalităților prescise de lege relativ la falimente, d-l judecător-sindic al falimentului I. Nacht, luând cunoștință despre cele petrecute în privința excluderii lui S. Nacht din societate, face apel în termen contra sentinții de excludere No. 1939 din 1912 și pe de altă parte cere tribunalului Ilfov, secția comercială, să constate și să declare disolvată societatea cu firma „Brinder et Nacht“ și să ordone lichidarea ei, cerere care face obiectul acestui proces.

Având în vedere că, apelantul B. M. Brinder susține că odată ce există o sentință cu execuțiunea provizorie de excluderea lui S. Nach din societatea „Brinder et Nacht“ asociatul exclus încetează de a mai face parte din societate și nu mai poate participa pe viitor nici la beneficii nici la pierderi, că tot patrimoniul social rămâne pe seama sa (Brinder) transformându-se dreptul lui Nacht de coproprietar în avutul social într'un drept de creanță, de oarece în cazul de față lichidarea se face potrivit art. 189 c. com. prin derogare la principiile generale de lichidarea societăților în nume colectiv;

Având în vedere că, excluderea lui S. Nacht din societate este bazată pe sentința tribunalului Ilfov, secția comercială, No. 1939 din 1912, cu execuția

provizorie obținută dela Curtea de apel; rămâne dar a se vedea mai întâiu dacă o asemenea sentință are caracterul de lucru judecat și dacă poate servi de bază pentru excluderea lui Nacht din societate;

Considerând că, în principiu, pentru ca o hotărâre să aibă autoritatea lucrului judecat trebuie să fie o hotărâre care să curme definitiv o contestațiune, adică să fie dată contradictor și în ultimă instanță, sau deși dată în primă instanță să nu mai fie susceptibilă de a fi reformată pe căile ordinare; că, prin urmare, o hotărâre supusă apelului și apelată, nu poate să aibă autoritatea lucrului judecat, chiar dacă s'a acordat execuția provizorie de instanța de apel, întrucât această putere de execuție provizorie este cu totul deosebită de puterea lucrului judecat;

Considerând că, în speșă, este constant că sentința No. 1939 din 1912, a tribunalului Ilfov, secția comercială, ca primă instanță, a fost apelată și apelul este încă pendinte; că dar prin efectul devolutiv al acestui apel afacerea cu excluderea lui S. Nacht din societatea „Brinder et Nacht“ se repune în starea în care se găsea la prima instanță dela cererea în judecată; că, execuția provizorie acordată acestei sentințe nu-i dă caracterul lucrului judecat, că lasă întreaga cesțiune a fondului judecat în apel; că, astfel fiind, sentința suscitată nefiind definitivă nu are autoritatea lucrului judecat și prin urmare nu poate servi de bază pentru a considera societatea cu firma „Brinder et Nacht“ ca disolvată;

Considerând că, d-l judecător-sindic al falimentului Nacht a mai invocat la prima instanță și susține că, în tot cazul, societatea este disolvată de drept prin declararea lui Nacht în stare de faliment, pretinzând că acest eveniment aduce inevitabil disoluțiunea societății în nume colectiv și prin urmare lichidarea patrimoniului social;

Considerând că, după art. 193-c. com, o societate în nume colectiv se disolvă prin falimentul unuia dintre asociați;

Considerând însă că, dispozițiunile acestui text de lege nu s'au creat de cât în favoarea asociațiilor de bună credință, pentru că cel căzut în stare de faliment nu trebuie să-și facă un titlu din falimentul său ca să pună capăt societății din care face parte; că, prin urmare, dacă ceilalți asociați, fie chiar unul singur de ar fi, întrucât legea nu distinge și nu aduce nici o restricțiune — ar socoti că este în

interesul întreprinderii, pot să menție și să continue societatea cu falitul, deoarece întreprinderea comercială a societății nu se exercită de falit, ci de societate și cine are dreptul de a exclude pe cel declarat în faliment și de a cere dizolvarea societății poate prea bine să și renunțe la una și la alta; că, fiind astfel, falimentul unui asociat în nume colectiv nu produce de drept dizoluțiunea societății;

Considerând că, în speță, se constată că dizolvarea și lichidarea societății în nume colectiv „Brinder et Nacht“ din cauza falimentului lui Nacht este cerută de d-l judecător-sindic al acestui faliment; ori, judecătorul-sindic reprezentând pe falit nu poate avea mai multe drepturi și ca atare nu este îndreptățit să ceară lichidarea societății; că, acest drept este rezervat lui Brinder care nu găsește oportun de a face o asemenea cerere, ca să ajungă la lichidarea ordinară a societății, preferind să conducă singur mai departe întreprinderea socială pentru ca nu cumva printr-o lichidare ordinară intempestivă să i se cauzeze prejudicii ireparabile;

Considerând că, fiind astfel și fără a mai discuta și celelalte motive invocate, apelul făcut de B. M. Brinder contra sentinței No. 262 din 1913, a tribunalului Ilfov secția comercială este fondat și ca atare urmează a se admite, respingându-se acțiunea făcută de d-l judecător-sindic al falimentului Nacht;

Având în vedere și cererea apelantului de cheltuieli de judecată pe care Curtea în aprecierile sale le fixează la suma de lei 100.

Pentru aceste motive, admite apelul, etc.

Semnați: M. Gr. Ciocărdia, N. N. Săulescu, M. A. Balș,
P. Hagiopol.

TRIBUNALUL RÂMNICU-SĂRAT

Audiența dela 24 Mai 1913

Președinta d-lui C. R. Marinescu, președinte

Societatea anonimă «Economia» cu Firma Leonida & C-nie

CONTESTAȚIE. — TITLU EXECUTOR. — URMĂRIRE. — COMPETINȚĂ. — ART. 400 PR. CIVILĂ.

GAJ. — DREPT DE RETENȚIE. — CREDITOR GAGIST. — PRIVILEGIU. — ART. 1694 COD. CIVIL.

GAJ. — RECOLTE. — IPOTECĂ MOBILIARĂ. — ART. 479 ȘI 480 COD. COM.

1° Potrivit dispozițiilor art. 400 din procedura civilă, numai contestațiile cari sunt referitoare la înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului hotărârei ce se execută, se îndreaptă la

instanța care a încuviințat titlul executor, celelalte contestații, cari se ridică asupra urmăririi însăși, având a se îndrepta la instanța care execută hotărârea.

2° Dreptul de retenție pe care art. 1694 cod. civil, îl recunoaște creditorului gacist față de datornic, nu se poate opune creditorilor chirografari ai debitorului, astfel că și aceștia pot cere urmărirea și vânzarea lucrului amanetat fără a fi siliți să plătească mai întâi pe creditorul gacist, care numai la vânzare își va putea exercita privilegiul său fiind plătit cu preferință asupra celorlalți creditori.

3° Potrivit legii din 15 Iunie 1906, modificatoare a art. 479 și 480 cod. comercial, gajul constituit asupra produselor solului fiind valabil prin singurul efect al convențiunei, fără ca să se ia din posesiunea debitorului lucrul constituit gaj, se recunoaște prin aceasta un drept de ipotecă mobilă care ca atare nu poate să confere creditorului gacist mai multe garanții decât acele pe cari le conferă creditorului ipotecar imobiliar garanția pe care și-a luat-o, adică ipoteca imobiliară.

No. . . . S'a prezentat din partea contestatoarei societatea anonimă română «Economia», din Râmnicu-Sărat, d-l avocat C. M. Lupescu, iar din partea creditoarei, firma comercială Leonida & C-nie din București, d-l M. André, autorizat cu procură în regulă, asistat de d-l avocat D. Emandi, lipsind debitorul Alexandru C. Murgescu.

Tribunalul,

Având în vedere incidentul de incompetență ridicat de către creditoarea următoare societatea Leonida & C-nie.

Ascultând pe părți în susținerile lor și văzând actele cauzei:

Având în vedere că societatea Leonida & C-nie, în calitate de cesionară a lui Hariton Hassardjan, după cum se stabilește din actul de cesiune autentificat la No. 2548 din 1913 de tribunalul Ilfov secția de notariat, cerând tribunalului Brăila secția II, a se lua măsurile de executarea sentințelor pronunțate de acel tribunal la No. 101 din 1912 și 187 din 1912,

prin care se obligă Alexandru C. Murgescu, agricultor, domiciliat în comuna Obrijița, județul R.-Sărat, la plata sumei de 7.000 lei, cu dobândă și cheltuieli de judecată, acel tribunal prin jurnalul No. 2201 din 1913, a autorizat executarea și a dispus ca ea să se facă de acest tribunal, întrucât averea ce creditorul avea a se urmări se găsește în comuna Obrejița, acest județ;

Având în vedere că acest tribunal autorizând corpul portăreilor a face executarea, după îndeplinirea formalităților cerute de lege, s'a sechestrat debitorului o cantitate de circa 7.500 hectolitri porumb aflate la conacul moșiei sale Obrejița;

Având în vedere că, prin petiția înregistrată la No. 17118 din 1913, ridicându-se contestație de către societatea anonimă română «Economia» din R.-Sărat, pe temeiul că porumbul urmărit de societatea Leonida & C-nie, e pe nedrept urmărit, de oarece i-a fost constituit în gaj de către debitorul Al. C. Murgescu, creditoarea următoare, societatea Leonida & C-nie, a opus incidentul de incompetență a acestei instanțe, pe temeiul că tribunalul Brăila, care a pronunțat hotărârile puse în executare, e singurul competent a judeca contestația, conform art. 400 din procedura civilă;

Având în vedere că contestatoarea, societatea «Economia», a obiectat că incidentul e nefondat, de oarece e vorba de urmărirea în sine, și acest tribunal are căderea a se pronunța asupra contestației;

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 400 din procedura civilă, cererile incidente și toate contestațiile cari se ridică la execuția silită, fie între părți, fie în terții interesați și sunt privitoare la înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului hotărârii ce se execută, se îndreptează la instanța, care a încuviințat titlul executor, iar celelalte incidente sau contestații, cari se ridică asupra urmăririi însăși, se îndreptează la instanța care execută hotărârea;

Având în vedere că prin această dispozițiune introdusă de legiuitor în anul 1900, cu ocaziunea modificării procedurii civile, se vede că din dorința d'a asigura o judecată mai expeditivă și mai la îndemâna justițiabililor, a tradus în lege ceea ce jurisprudența Inaltei Curți de casație admitea până atunci în mod aproape constant, principiul că contestațiile la executări să se judece de instanța care a pronunțat

titlul, când se atacă însuși titlul executor, sau e vorba de aplicarea dispozitivului lui, iar când e vorba de atacarea urmăririi în sine, adică dacă s'au călcat formele de urmărire, or s'a urmărit o avere inzezisabilă, or a vreunui terțiu, să se îndrepte contestațiile la instanța care execută;

Având în vedere că această distincțiune își vădește utilitatea ei mai ales când e vorba de contestații făcute pe temeiul urmăririi unei averi streine, și nu a debitorului, căci, în asemenea caz, tribunalul situațiunii bunurilor, adică acela care execută, e mai în mare măsură să stabilească cu înlesnire cui aparține proprietatea bunurilor urmărite;

Că, astfel fiind, întrucât în speță societatea contestatoare pretinde că recolta urmărită ar fi inzezisabilă, cestiunea aceasta e privitoare la urmărirea în sine și, dar, acest tribunal care face executarea prin comisie rogatorie are competența să judece contestația, și, deci, incidentul este nefondat.

Pentru aceste motive, respinge ca nefondat incidentul de necompetență.

Asupra contestației:

Având în vedere contestația făcută de societatea anonimă română «Economia» din R.-Sărat, prin petiția înregistrată la No. 118 din 1913, contra urmăririi efectuată de C. Parischivescu, portărel pe lângă acest tribunal, prin procesul-verbal No. 5632 din 1913, pe averea debitorului Al. C. Murgescu, după cererea creditoarei firma Leonida & C-nie, din București, spre despăubirea acesteia de suma de 7.000 lei, ce îi datorește numitul debitor dimpreună cu procente și cheltuieli de judecată, în baza sentințelor comerciale No. 104 și 187 din 1912, a tribunalului Brăila secția II, investite cu formula executorie la No. 101 din 1912 și 50 din 1913;

Având în vedere susținerile părților și actele cauzei;

Având în vedere că, după cererea societății Leonida & C-nie, punându-se în urmărire ca 7.500 hectolitri porumb, recolta anului 1912, pentru creanța de 7.000 lei, plus dobândă și cheltuieli ce are a lua dela Al. C. Murgescu, prin sentințele No. 104 și 187 din 1912, pronunțate de tribunalul Brăila secția II, investite cu formula executorie, s'a făcut contestație de către societatea anonimă română «Economia» din R.-Sărat, prin petiția dela 15 Mai 1913, înregistrată la No. 17118 din 1913;

Având în vedere că contestatoarea își bazează cererea sa pe împrejurarea că recolta de porumb urmărită i-a fost pusă în gaj de către debitorul Al. C. Murgescu, și ca atare ceilalți creditori chirografari ai acestuia n'ar putea urmări averea pusă în gaj;

Având în că, din actul de împrumut pe gaj, autentificat de acest tribunal la No. 2165 din 1912, transeris la No. 22 în ziua de 10 Septembrie 1912, se constată că Al. C. Murgescu împrumutându-se dela Societatea „Economia“ cu suma de 55000 lei plătită la 10 Ianuarie 1913, i-a pus în gaj toată recolta sa de porumb aflată prinsă de rădăcini la epoca împrumutului pemoșia Obrojița, că nu se contestă astăzi cum că porumbul urmărit e cel pus în gaj;

Având în vedere că, conform art. 1686 din codul civil, amanetul sau gajul dă creditorului dreptul de a fi plătit din lucrul amanetului cu preferință înaintea altor creditori, iar conform art. 1690 c. civil, până la expropriațiunea debitorului, el rămâne proprietarul amanetului;

Având în vedere că, din aceste texte se vede că creditorul gagist nu capătă alte drepturi asupra obiectului pus în gaj de cât acela d'a fi plătit cu preferință față de cei l'alți creditori ai debitorului, cari nu au luat garanții reale, că datornicul poate chiar să înstrăineze amanetul, plătind mai întâi pe creditorul gagist, urmează deci că cei l'alți creditori sunt în drept d'a cere vânzarea silită a obiectului gajat, rămânând ca creditorul gagist să se îndestuleze cu preferință din prețul obținut la vânzare;

În adevăr, doctrina aproape în general și jurisprudența sunt de acord a decide că dreptul de retenție pe care art. 1694 c. civ. îl recunoaște creditorului gagist față de datornic, nu se poate opune creditorilor chirografari ai debitorului și aceștia, deci, pot cere urmărirea și vânzarea lucrului amanetat, fără a fi siliți să plătească mai întâi pe creditorul amanetar, ci numai la vânzare creditorul gagist își va exercita privilegiul său, fiind plătit cu preferință asupra celor l'alți creditori (In acest sens: Alexandresco, vol. X, pag. 265; Auvry & Rau, ed 4-a, vol. IV, pag. 711; Casația română, s II-a decizia publicată în *Dreptul* No. 75 din 1910);

Având în vedere că, dacă un creditor chirografar poate urmări silit un imobil supus ipotecei de către

datornicul său, pentru garanția unei alte datorii, apoi același principiu e aplicabil și în speță, mai cu seamă că în urma legii din 15 Iunie 1906 modificătoare a art. 479 și 480 c. com. prin derogare la principiile stabilite de codul civil, s'a stabilit că gajul constituit asupra produselor solului, cum e în speță, e valabil prin singurul efect al convențiunei, fără ca să se ia din posesiunea debitorului sau constituentului lucrurile constituite în gaj; cu alte cuvinte, se recunoaște de legiuitor un drept de ipotecă mobilă și care, ca atare, nu poate să confere creditorului gagist mai multe garanții ca cele pe care le conferă creditorului ipotecar imobiliar garanția pe care și-a luat-o, adică ipoteca imobiliară;

Având în vedere că, aceste principii sunt aplicabile și în materie comercială, întrucât legiuitorul comercial n'a derogat la dânsle;

Că, astfel fiind, contestațiunea este nefondată și urmează a se respinge.

Având în vedere și cererea de cheltueli solicitate de creditoare, justificate prin plata onorariului avocatului de care a fost asistată, tribunalul le fixează la suma de cinci zeci lei.

Pentru aceste considerante, redactate de d-l președinte, respinge ca nefondată contestația făcută de societatea anonimă română „Economia“ din R.-Sărat,

Semnați: C. R. Marinescu, I. Ghișescu.

JUDECĂTORIA OCOLULUI HUREZANII DE SUS (GORJ)

Audiența dela 8 Mai 1913

Magistrat-stagiari, G. G. Mitescu.

Gh. I. cu I. L.

TRANSAȚIIE. — DOVADĂ. — ACT SCRIS. — ART. 1705 COD. CIVIL.
TRANSAȚIIE. — LITIGIU. — ÎMPĂCARE. — ART. 1704 C. CIV.

1° Dacă art. 1705 cod. civil cere existența unui act scris pentru a dovedi transacțiunea, acest act nu este cerut decât *ad probationem*, iar nu *ad solemnitatem*, așa că nu este esențial ca transacțiunea să fie întărită prin prezentarea actului judecătorului, această prezintare nefăcând decât să i se dea dată certă, iar când este prezentată în instanță spre a se lua act de existența ei.

2° O transacție este perfectă chiar când păr-

țile nu arată modalitățile cum au tranșat litigiul existent, întrucât nicăeri legea nu cere această condițiune, suficient fiind ca părțile să declare că s'au împăcat.

Judecata,

Având în vedere că d-l Gh. I. din comuna Hurezani de sus, a chemat în judecată pe d-l I. L. din aceeași comună, spre a fi obligat la plata sumei de 1410 lei și anume : 400 lei, arvuna îndoită ce i-a dat pentru vinderea a 24 chile grâu, 650 lei acompt al grâului, 160 lei costul a 160 saci, în cazul când nu i-ar da în natură și 200 lei daune;

Având în vedere actele aflate la dosar, interogatorul luat pârâtului în ședința dela 16 Noembre 1912, cum și susținerile orale ale reclamantului;

Considerând că, este neceser ca judecata să se pronunțe întâi asupra naturei și puterei juridice a actului înreg. la No. 941 din 1913, aflat la dosar;

Având în vedere că, în ziua de 23 Ianuarie 1913, părțile din proces s'au înfățișat personal d-lui judecător al acestui ocol și au prezentat actul, prin care sub semnătură proprie declară : „socotindu-ne între noi, ne-am împăcat ne mai având nici o pretenție unul contra altuia, fiind pe deplin satisfăcuți“; că, d-l judecător a luat act de declarațiunea ambelor părți, după cum rezultă din rezoluția pusă;

Având în vedere că, în josul actului arătat, este scris și scris de reclamant un post-scriptum prin care se spune că, neprimind de cât 600 lei dela pârât, pentru restul pretențiilor din acțiune, dacă nu va fi satisfăcut, urmează a continua acțiunea;

Având în vedere că, reclamantul susține că și post-scriptumul era scris în momentul când actul a fost prezentat d-lui judecător, că, deci ar face parte integrantă din acel act;

Considerând că, un proces se poate termina printr'un contract încheiat de părți;

Că, acest contract denumit transacție, este un contract consensual, perfectându-se prin simplul efect al consimțământului părților, bilateral, fiecare parte trebuind a face sacrificii reciproce, oneros și comutativ sau aleatoriu „după natura sacrificiilor făcute“ (Vezi D. Alexandresco, X ed. II pag. 190);

Considerând că, ținând seama de aceste principii, actul înreg. sub No. 941 din 1913, are a fi socotit

ca o tranșacție intervenită între părți, pentru a se stinge litigiul dintre dânsle;

Considerând că, acest contract a devenit perfect din momentul în care ambele părți au fost de acord punându-și semnatura în josul lui; că, deci, atunci când declară că s'au împăcat, transacția a fost încheiată;

Că, dacă reclamantul posterior acestui moment s'a răsgândit și-a făcut vr'o „deslușire“ acestei transacție, fără consimțământul celeilalte părți, orice adăugire pe această cale, este fără valoare juridică, ne fiind semnată de ambele părți;

În adevăr, ce poate dovedi adaosul pus pe transacțiunea în chestie de cât că—necontestat posterior perfectării acestei transacții—reclamantul a căutat să anihileze efectele acestei transacții. Sau aceasta nu se putea obține, de cât sau prin un nou contract—deci necesare fiind semnăturile ambelor părți—sau cerând anularea acestei transacțiuni; iar anularea nu se poate obține pe această cale, a scrierei pe transacție de către una din părți că contractul nu e perfect, atunci când nu se atacă transacția pentru vreun viciu de consimțământ, că nu a avut obiect sau cauză licită, că nu a fost capabilă partea contractantă,—motive de anulare comune tuturilor convențiilor—sau pentru motivele prevăzute în art. 1713—1716 c. civ. speciale transacției; reclamantul neuzând astăzi de nici unul din aceste mijloace legale;

Considerând că, dacă art. 1705 c. c. cere existența unui act scris pentru a dovedi transacția, acest act nu este cerut de cât ad probationem, nu ad solemnitatem; că, deci, nu este esențial ca transacția să fie întărită prin prezintarea actului judecătorului; această prezintare nefăcând decât să i se dea dată certă, iar când este prezintată în instanță spre a se lua act de existența ei;

Cănsiderând că, o transacție este perfectă, chiar când părțile nu arată modalitățile cum au tranșat litigiul existent, întrucât nicăeri legea nu cere această condițiune, suficient fiind ca părțile să declare că s'au împăcat (Vezi Dec. Cas. No. 395 din 1907, *Curier. Jud.* No. 25 din 1908 p. 195);

Considerând că susținerile reclamantului, că au prezentat transacția, astfel cum se află astăzi, d-lui judecător al acestui ocol, nu are nici o importanță, față de cele arătate mai sus, transacția fiind per-

fectă chiar înainte de a fi prezentată judecătorului; deși din modul cum se prezintă actul, din faptul că se recunoaște că postcriptumului este scris posterior, din faptul că d-l judecător spune în rezoluția pusă pe transacție, că a luat act de declarațiunea părților, deci era o unică declarație ce făceau ambele părți, căci dacă era vr'o deosebire între aceste declarații, una că s'au împăcat și numai au vr'o pretenție unul contra altuia, și alta că mai are reclamantul vr'o pretenție, nu se putea să nu se menționeze acest lucru așa de important în rezoluția d-lui judecător; din faptul că părțile se înfățișează împreună d-lui judecător, ceace denotă înțelegerea lor, rezultă că adăogirea a fost făcută posterior prezentării transacției d-lui judecător al acestui ocol, adăogire ce frizează dispozițiile codului penal, iar continuarea procesului neconfirmând decât reaua credință a reclamantului;

Considerând că, stabilit fiindcă părțile au încheiat o transacție, stingând astfel litigiul între dânsese;

Că, conform art. 1711 cod. civil, această transacție are între părțile litigante puterea unei sentințe nepelabile;

Că, deci, judecata nu poate decât să ia act de existența acestei transacțiuni, fiind inutil a se opri asupra dovezilor aduse în susținerea acțiunii de către reclamant.

Pentru aceste motive, constată că procesul este terminat definitiv prin transacția încheiată între părți, respingea pretențiunile reclamantului.

Semnăt: G. G. Miteșcu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA DE APEL DIN MONTPELLIER

18 Ianuarie 1912

DOTĂ. — INALIENABILITATE. — SEPARATIE DE BUNURI. — ART. 1449 ȘI 1554 C. CIV. FR. (ART. 1265 ȘI 1248 C. CIV. ROM.).

IMOBIL DOTAL. — CHELTUELI DE CONSERVAȚIUNE. — CREDITOR. — URMĂRIRE IMOBILIARĂ. — NULITATE. — ART. 1553 COD. CIV. FR. (ART. 1253 C. CIV. ROM.).

1° Separatiia de bunuri pronunțată de justiție nu face să dispară inalienabilitatea dotei și nu modifică în această privință situația creditorilor femeii.

2° Dacă cheltuelile sau furniturile făcute pentru conservarea dotei pot fi acoperite cu bunurile dotale, prin aplicarea art. 1558 cod. civil (1253 rom.), aceasta are loc numai după ce judecătorul va fi fost chemat să examineze dacă creanța care servă de fundament urmăririlor intră în numărul acelorora în profitul cărora imobilul dotal poate fi declarat alienabil.

Astfel fiind, imobilul dotal nu poate fi urmărit direct de un creditor pentru a obține plata

lucrărilor și furniturilor de zugrăveală ce i-a făcut.

(*Pand. pér.* 1913. 2. 75)

Observațiune. — Este generalmente admis, deși chestiunea e controversată, că separatiunea de bunuri pronunțată de justiție nu face să dispară inalienabilitatea dotei și nu modifică, în această privință, situația creditorilor femeii. Separatiia de bunuri nu desliințează regimul dotal, zice Planiol (III, ed. 2, p. 257, nota 1), ea rezumându-se într'o restituire anticipată a dotei. Prin urmare, separatiia de patrimonii nu este un regim matrimonial care se substituie regimului dotal, ci un corolar și un compliment al acestui regim care continuă înainte și după separatiia bunurilor, pentru că, în timpul căsătoriei, el nu poate fi nici modificat, nici înlocuit prin altul. (Vezi în acest sens: Cas. fr. 31 Mai 1911, *Pand. Pér.* 1912. 1. 500 și *Dreptul* din 1912 No. 79; Cas. fr. 19 Oct. 1903, *S.* și *P.* 1909. 1. 558; Cas. rom. 8 Iunie 1882, *Dreptul* din 1884 No. 61; *ibid.* 8 Oct. 1885, *Dreptul* din 1885 No. 70; *ibid.* 10 Martie 1898, *Dreptul* din 1898 No. 30; C. Buc. 4 Sept. 1882 *Dreptul* din 1882 No. 74; C. Focșani 11 Aprilie 1885, *Dreptul* din 1885 No. 74; C. Buc. 26 Sept. 1897, *Dreptul* din 1897 No. 67; T. Brăila 20 Ian. 1882, *Dreptul* din 1882 No. 74; T. Ilfov 1 Oct. 1885, *Dreptul* din 1885 No. 70; T. Putna 21 N-bre 1895, *Dreptul* din 1896 No. 11, etc. Vezi și Laurent, XXIII, 555; Planiol, III, 1623, 1624; D. Alexandresco, VIII, partea I, p. 248 și t. II, p. 475 n. 5; C. Nacu, III, p. 134; D. Tăzlăoanu, *Dreptul* din 1896, No. 5, p. 38. În sensul contrar, adică că regimul dotal încetează după separatiia de patrimonii și prin urmare și inalienabilitatea imobilului dotal, Cas. rom. *Buletin*, s. II, 1878, p. 7; C. Buc. și trib. Brăila, *Dreptul* din 1876 No. 1 și din 1884, No. 43; t. Ilfov I, *Dreptul* din 1897 No. 67 (sentință infirmată de Curte); N. Stănescu, *Dreptul* din 1881 No. 16).

Dacă un imobil dotal poate, în virtutea art. 1253 c. civ., să fie înstrăinat cu permisiia justiției pentru plata unor datorii și mai ales a acelorora care rezultă din mari reparațiuni indispensabile pentru conservarea imobilului dotal, această excepție adusă principiului inalienabilității dotale nu însemnează că creditorul poate, fie chiar pentru una din creanțele enumerate de art. 1253 c. civ., să urmărească direct imobilul dotal sau prețul rezultat din vânzarea lui (Cas. fr. 28 Mai 1898, nota și trimiterile, *Pand. Pér.* 1898. 1. 307). Deși această soluție a fost contestată, ea pare că se impune, pentru că prin art. 1253 legiuitorul a supus înstrăinarea imobilului dotal, în cazurile enumerate, autorizației tribunalului (Cas. fr. 10 Nov. 1897 și nota d-lui Boutaud, *S.* și *P.* 1898. 1. 353). De altminteri, Casația franceză a decis cu prilejul unei urmări făcute asupra imobilelor dotale de un creditor de alimente că, în cazurile prevăzute de art. 1253, dreptul de a cere autorizația de a vinde imobilul dotal este un drept personal al femeii, pe care creditorii nu pot să-l exercite în locul ei și pentru dânsa, dacă ea refuză de a cere această autorizare. (Vezi Cas. fr. 10 Nov. 1907, precitată; *Pand. Pér.* 1900. 1. 305).

S. R.